

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egy évre 160; félévre 80; negyedévre 45 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Ciffrá-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap 8-5 óráig.

A gyergyói kórház és liceum

teljesen a züllés útjára lépett. Az átkos liberális politika, mely csak országromboló erényeiben merült ki a sovénység hazafias leple alatt, nem kegyelmezett két legfontosabb intézményünknek sem olyan vezetőket állítva azok élére, akik ki nem mondott céllal, de egyre következetesebb igyekezettel munkáltak és munkálkodnak elmúlásuk érdekében.

Dr. Hociung és Manculescu, az orvos és a pedagógus, akik románságukkal takarózva, bakó szerepre vállalkoztak, közismert firmái a háború által büzös mélységekből felszabadított emberarcu típusoknak, akiket ugyan, annak idején, szenteltvízzel kereszteltek, de akikről a bűnök és átkok leszedték a megváltás keresztvizét.

Dr. Hociung portréja lapunk hasábjain már kialakulóban, míg Manculescu liceumi igazgatóé csak az új iskolai évad előtt lesz bemutatva, hogy lássuk, az illetékesek, tudatára ébredve elődeik szellemének, merik-e majd vállalni azt a romboló mentalitást.

Dr. Hociung kórháza már üres. Ő elvégezte a gondjaira bízott intézet sorsát, a székelő gyűlölet és a pof modern szérumok szokatlan adagolásával.

Manculescu lassabb tempóban, de a kukorica, káposzta, az internátusi kert kisajátítása és a más fejőstehén-üzletek mellett szintén fajgyűlölettel, az iskola falai közül rég kinőtt regáti barkós legények gyűjtésével igyekszik másik kitérítést megszerezni, ifjúsági erkölcsöket mértelyezni és oda hatni, hogy a szintizta székelő terület ifjai távol lévő intézetekben kereszenek boldogulást.

Ez a két álműveltséggel megáldott ember a hozzá nem szokott szabadabb erdélyi levegőben vad gyarmatpolitikai allűrökkel igyekszik hazáját megszégyeníteni, mely győzelmes megnagyobbodásában nemcsak a maga, de az egész emberiség javára hivatott.

Igen szomorú tudat, hogy az emberi és országfenntartó új politikai elvek vezérei sem képesek a régi bűnözők exponenseit melegebb vidékre meneszteni, hanem megtartásukkal hallgatolagos közösséget vállalva a mult szégyeneiért, magukat is azok részeseivé teszik. Mert hiába van meg a nagy elméleti koncepció, ha a kivétel, a gyakorlat multat megtűrőn, mindent a régiben hagy egyrészt a szemétdomb alá vájó bűnirtó munka borzalmáért, másrészt azokért a kicsinyes félelmekért, melyek az elfogultak és a söpredék részéről támadás formájában nyilvánulhat.

A nagy elméleti koncepciók így szorulnak kátyuba és így válnak egyenlővé a mult háborút sodró káoszával.

A Magyar Párt országos nagygyűlésének előkészületei Gyergyószentmiklóson.

Előzetes intézkedések. — Kiküldött bizottságok. — Javaslatok a Párt elnökségének. — Felhívás a közönséghez.

Az Országos Magyar Párt esikmegyei tagozatának gyergyói intézőbizottsága az országos nagygyűlés előkészítését kellő felkészültséggel már meg is kezdte. Minthogy igen valószínű, hogy az ez évi nagygyűlés időpontja szeptember utolsó napjaiban fog megállapítani — melyre vonatkozólag az elnökségnek előterjesztést is tett, — az intézőbizottság dr. Gaal Alajos, Puskás István és dr. Makkay intézőbizottsági tagok részletes és írásban beterjesztett tervezetének megfelelően, a különböző bizottságokat a nagygyűlés rendezésére, adminisztratív és technikai lebonyolítására már meg is alkotta. Maga az intézőbizottság is rövid időközben permanensen ülésezni fog.

Dr. László Dezső, kamarai képviselő, alelnök elnökle alatt egy hat tagból álló törzsbizottság alakult, mely bizottság van hivatva az összes előkészítő munkálatokat, a gyűlés technikai lebonyolítását rendezni és az általa alkotandó bizottságok segítségével levezetni.

Az elszállásoló bizottság, melynek tagjai a legagilisabb, legmozgékonyabb emberekből van összeállítva, feladata lesz a lakáskérdések kellő intézése, az érkező vendégeknek állomáson fogadása, elszállásolása s az érkező vonatokhoz kocsik és fogatokról való gondoskodás. Több tagu bizottság állandóan az állomás helyiségében fog tartózkodni, hogy minden egyes érkezőt azonnal tájékoztatni tudjon, szükség szerint kísérelve ellásson, kocsiról gondoskodjon és minden irányban utmutatással szolgáljon.

Az alakítandó hölgybizottság, melyben városunk hölgyközönségének előkelő tagjai foglalnak helyet, feladata, a szükséghez mérten, a fogadás körül, az érkező hölgyvendégek kalauzolása, a város díszítése és ünnepélyes formák rendezésében fog kimerülni.

A gyilkostói kirándulóbizottság egy a tó és környékének meatekintésére megszervezendő kirándulás lebonyolítását fogja ellátni.

Az intézőbizottság javaslatot terjesztett a párt kolozsvári elnökségéhez a gyűlés időpontjának megállapítása tekintetében, hogy az a nagy előkészületekre való tekintettel, minél előbb köztudomásra hozható legyen. Egyben kérte az intézőbizottság az elnökséget, hogy e kérdésben adandó tájékoztatás és utasításokat úgy vele, mint a többi megyei tagozatok vezetőségével kellő időben közölje.

Intézkedés történt oly irányban is, hogy a esikmegyei tagozat, a nagygyűlést megelőzően, szükségessé váló végrehajtóbizottsági és vármegyei intézőbizottsági gyűléseit megtarisa és ily irányban sürgős előterjesztést tett a vármegyei tagozat Elnökségéhez.

Gyergyószentmiklós különös ambiciókérdest csinál abból, hogy a gyűlés adminisztratív megrendezése, lebonyolítása a legmegfelelőbb legyen s a város társadalmának minden rétege már most lelkes érdeklődést tanusít minden mozzanat iránt s készséggel áll a rendezőség terhes és nagy munkájának elvégzésében annak támogatására.

Nem mulaszthatjuk el itt különösen hangsúlyozni a város polgársága előtt az országos nagygyűlésnek Gyergyószentmiklóson való megtartása jelentőségét s már most, jó eleve, szeretettel kérjük magyar testvéreinket, hogy az intézőségnek segítségére és támogatására legyen.

Mihelyt az Elnökségtől a tett előterjesztésre a válasz beérkezik, a közönséget teljes részletességgel fogjuk minden egyes lapszámunkban tudósítani.

Már most felkivánjuk hívni a város hivatalos vezetőségének is figyelmét erre a nagyjelentőségű körülményre s megvagyunk győződve, hogy Gyergyószentmiklós városa példát mutató előzékenységet fog tanusítani a nagyszámban ideérkező előkelő és vezető magyar testvéreink fogadásánál.

Adatok a gyergyói kórház történetéhez.

Dr. Petre Flor vezérfelügyelő ur szíves figyelmébe.

Vezérfelügyelő ur kérem szépen, hallottuk, hogy Ön Gyergyóban tölt egynehány napot és felhasználjuk az alkalmat hogy a kórházról beszéljünk egy kicsit, tudom, unalmas dolgokat fogok elmondani, nekünk már unalmasak, anyiszor hallottuk őket, de hátha Ön előtt lesz bennük valami új is. Csak nagyon-nagyon messziről ismerjük Önt, de uriembernek, szimpatikus, modern urnak tudjuk, aki ezenfelül orvos is. S nagyon rosszul esnék elképzelnünk, hogy mindazokat tudja a kórházunkról, amit mi. Megengedi ugye, hogy meséljek egy kicsit... biztosan nem fog unatkozni, ha meghallgat.

Hol kezdjük...? Ott, hogy hol volt, hol nem volt, régen volt, Gyergyónak modern, szépen fejlődő, jól vezetett kórháza volt. De ennek már nagyon-nagyon sok ideje, idestova mindjárt nyolc egész hónapja. Ja, hogy azelőtt mi volt, arról, nem érdemes beszélni, tetszik tudni, hogy ezelőtt se volt kórház, de most nyolc hónapja az volt, az bizonyos. Ha egy beteg odakerült, az, ha csak gyógyíthatatlan nem volt, okvetlen egészségesen távozott onnan. Apákák szerettefeljes gondozása, hozzáértő orvos kitűnő kezelése fogadta

ott a szenvedőt, s úgy fogadta, hogy az nem sokára bajt felejtve, vidáman, egészségesen ment tovább a maga útján.

Csak hogy egyszer, nem értem, nem tudom hol, oriási hiba történt. Talán egy beteget tévesztettek el az elhelyezésnél, vagy tudomishogy, egyszer csak Hociung doktor volt a főorvos.

Azzal kezdődött, hogy a kórház állandóan nyögött a jeles vezető pártját ritkító hangnemenje visszaverésében. Azután az ordítás nem volt elég hatásos orvosság, a betegek úgy látszik, nagyon neveletlenek lettek, másképpen nem lehetett őket gyógyítani, csak ha alaposan megpofozták és kiküldték őket. Valószínűleg így volt, máskülönben nem gyakorolta volna ezt az orvosnak eleddig szokatlan gyógyításmódot Hociung ur. Kilökte a betegeket, mert nem volt szükség rájuk. Azután kidobta az apácákat, mert minek az apáca, ha nincs beteg. Megszokott majd az egész kórházi személyzet, mert nem volt szokva ehez. Elszekirozta Dr. Csiky volt főorvost is. Rá se volt szükség, ha nem kellett beteg.

S tetszik tudni, hogy ez az újszerű ter-

pia kitűnő eredményeket ért? Tessék megnézni a statisztikákat, azelőtt, amíg csak úgy közönségesen kezelték, mindig tele volt a kórház. Most, úgy látszik, minden beteg meggyógyult, mert mintha nincs belőlük tulsok.

Arról, hogy egyes tudatlan emberek, bizonyára a legnagyobb rosszakarattól vezéreltetve bűnvádi feljelentést tettek a jeles emberbarát ellen a pofozások miatt, vagypedig, hogy még mi is felzúdultunk, amikor a multkor egy szülő asszonyt egyszerűen kilökött, azzal hogy menjen Szeredába, egy olyan műtétet, amit máshol egy gyakorlóorvos is meg tud csinálni, igazán nem tehetünk. De majd talán ha megszoktuk, úgy leszünk vele, mint a nagyvárosi a poloskával, hiányzik, ha véletlenül nincsen.

S méltóztat tudni, mit beszélnek az emberek? Természetes, hogy egészen ellenőrizhetetlen valami s a világért sem akarjuk állítani, de már az is buj, ha azt mondják. Azt mondják, hogy egyszer mégis szükség volt betegre. Jött Ön, vezérfelügyelő ur, a kórház mégse akart Ön előtt üresen mutatkozni, hát fogadtak beteget napszárra, azokat mutogatták Önnek. Tetszik látni, milyen a pletyka?

De még mást is pletykálnak azok, akiknek nincsen más dolguk. Azt mondják, hogy a főorvos ur a kórház cselédjeivel szolgáltatta ki magát és nagyrabecsülendő familiáját, kórház konyhájában, a kórház szakácsnője főzött neki mindmostanáig, azt mondják, hogy a kórház kasszájában mintha hiányok volnának, sőt halottam már olyan megátalkodott rágalmazókról is, akik megekkasztatták azt állítani, hogy a Hociung ur gézvitráza is a kórház kötözöszeréből került. Pedig ugye de rossz az emberek? Hát csak nem lehet egy kórházi főorvosról ilyen apró gazafigot feltételezni, hogy őt lejjre gézt szerezzen be a betegekéből, ha vitrázs kell neki, de hogy, biztosan a patikában vette, hogy:

— Kérek ötlejre függönynek való gézt.

Hát ezt nem is lehetne másképpen elképze-
zeni.

S tetszik tudni, hogy még miket beszélnek? Azt mondják, hogy Ön nemrégiben Hociung ellen vizsgálatot folytatott le, amely, a kórházi személyzet vallomásai alapján felmentéssel végződött, minden tanu mellette vallott. S azután a városban az a hír járta, hogy azok a tanúk Önnek nem mondtak igazat. Ők maguk mesélték el bizalmasan, hogy így kellett vallaniok, mert — Hociung — — főorvos.

Látja, Vezérfelügyelő ur, mennyi baj van ezzel a vacak kórházzal? Igazán nem is tudom, minek vesződni vele. Ha már semmiképpen sem maradhatott érdéji ember a főorvosi tisztben, s viszont úgy látszik, hogy a Vechiul Regat bizonyára hitűnően képzett orvosi karából nekünk, szegény prost ardeleanoknak csak ilyen mutaványszámok jutottak, amelyekről küldjük bizonyára csak szórakozottságból felejtette el a „minta érték nélkül“ figyelmeztető cédulát, minnek velük vacakolni.

Zárjuk be azt a kórházat, ugys lassankint napszámmért se kap bele beteget Hociung nagyur, vagypedig, ha már mindenáron nyitva kell tartani, alakítanók át kaszárnnyának (ez máskülönben éppen a Hociung ötlete) vagy börtönnek, hisz az is kulturintézmény és olyan is kell legyen.

De mindenesetre nagyon-nagyon kérjük Önt, tisztítsa meg Gyergyót az érdemes főorvostól s ne szabadítson ránk esetleg helyette egy másikat, aki hasonló elődjéhez. Mert nem kell nekünk, tessék elhinni, bizonyisten nem kell.

Vezérfelügyelő ur, nagyon kérjük, inkább ma, mint holnap.

Bis dat qui cito dat. Kétannyt ad, ki gyorsan ad. Kétszeres öröm, ha Hociung hamar tisztul innen.

M.

Előkelő kirándulók a Gyilkostónál.

Hétfőn mintegy 20 tagból álló kirándulótársaság tekintette meg a Gyilkostót és környékét. A kirándulótársaság férfi és női tagjainak egyrésze belgiumi előkelő családok tagjai voltak, akik rokonaik látogatására nyaralni jöttek Romániába.

A kirándulótársaság Manulescu Stranga, volt szenátor és bankár, a bukaresti liberális párt egyik oszlopos tagja, Bratianu és Constantinescu volt miniszterek bizalmas barátja és gazdaságpolitikai szaktekintély vendégei voltak, aki már több ízben fordult meg a Gyilkostónál

és elragadtatással beszél a környék csodás szépségeiről.

A kirándulótársaság valamennyi tagja, úgy a férfiak, mint a nők, a tó és környékének minden megközelíthető pontját megtekinthették és nem győztek betelni a természeti szépségekkel.

Az általuk rögtönzött pazar ebédet a Köz-birtokosság által már tető alá hozott menedékház tövében fogyasztották el és örömeiknek adtak kifejezést annak, hogy ezen menedékház, valamint a tervbe vett szálloda felépítése által a jövőben hosszabb ideig való tartózkodás is lehetővé válik. Kifejezésre juttatták azon szándékukat, hogy a jövő nyáron több napi tartózkodásra a Gyilkostóhoz rándulnak ki.

Ugyanakkor véletlenül a tónál tartózkodó Vákár László amateur-fényképésznel kb. 50 különféle fényképfelvétel elkészítését rendelték meg többszáz példányban azon célból, hogy ezen felvételekből a közel jövőben jubiláló Bratianu Jonelnek egy diszes albumot állítsanak össze megnagyított alakban.

A vendégeket városunkból Kertész Béla gazdasági felügyelő és Giurgiu erdőmérnök kalauzolták, kiknek vezetése mellett igen jól megismerték a tó és környékét a legapróbb részletekig.

Reméljük, hogy a nagyobb szabású kirándulások még gyakrabban fognak megisméltódni és ez a lehetőség még nagyobb kedvre hangolja a szállodát felépítő társaságot.

A Csikszeredai Takarékpénztár bukásához.

Válasz: Dr Gyárfás Elemér szenátor urunk cikkére.

Csikszereda, 1926. július hó 28.

Feleletemet a cikk végével, a nagylelkű „megbocsátással“ és a „részvét“ kérdésével kezdem.

A kolozsvári „Hétfő Reggel“ igen találó hasonlata szerint, intézetünket: „három biztosan dőlt, szívet talált szurás ölte meg“. Ennek a három késnek egyik nyelét Gyárfás Elemér fogta, s íme Ő, aki könyörtelenül intézte halálos döfését, nekem, akit közvetve szintén ért a döfés, cikke szerint nagylelkűen megbocsát és részvétet van eltelve irántam. Kértem, mi más egyéb ez: mint eszelős hóbort?

Gyilkosom részvétnélem lemosolygása után, terjedelmes cikkére első érdemi észrevétele: cikke nem a könyvemben felhozott súlyos vádakat, előterjesztett bizonyítékaimat dönti meg, hanem lényegét és érdemét egyáltalán nem érintő hosszas elbeszéléseivel, meséivel — üres szalmát csépel!

Igy mind üres szalmacséplés hallgatásának indokolása, a Consumban közreadott cikkének tárgyalása. Ezek lényegét nem érintenek, tehát nincs is feleletem rá.

Abban feltétlenül igaza van Gyárfás Elemérnek, hogy az intézet mentése érdekében tényleg fáradozott, küzdött, utazott és áldozott. Szerinte mindezt önzetlenül tette, szerintem pedig teljesen más indítókokból. Szerinte közérdekből akarta az intézetet menteni, szerintem pedig nem Csikvármegye közönsége javára — hanem a hozzá közelebb álló Transylvania Bank javára. Ez a lényeg, ezt nem akarja Gyárfás Elemér beismerni, ebben tántog mélységes ürfelfogásunk között!

Gyárfás szerint könyvem: „... kétségte-
lenül igen kellemetlen vádakat tartalmaz“. Ennek dacára csak azért kér szót a nyilvánosság előtt, mert a Gyergyói Ujság erre egyenesen felszólította.

Hogy Gyárfás Elemér önmagát nagynak, hatalmasnak tartja, hogy diktatori hajlamai vannak, ez köztudomású tény. Beképzeltsége akkora, hogy ellene emelt súlyos vádjaim ellen még védekeznie se kellene, ha más oldalról erre történetesen fel nem hívják. Feleletem erre mindössze az: a fák se nőnek az égig és láttunk még olyan csudát is, hogy a szép sudár növésű, teljesen bogmentes fenyő, egy kedvezőtlen szélfulalomra, recsegve-ropogva — földre hullott!

Gyárfás szerint részéről „vádaskodás“ az, hogy az egyetemes magyar pénzügyi érdekeket, vallásfelekezeti szempontoknak rende-

li alá. Tanácsolja, kérjek fel e vád képviselőt egy zsidó bankszindikátusi kollegát, ott áll e vádakkal elébe.

Aminthogy se lelkivilágunk, érzelmeink nem egyeznek, úgy látom elgondolásaink se lehetnek azonosak. Gyárfás helyében semmi esetre se javasolom egy zsidó kollega felkérését, hanem ehelyett egyenesen felszólítom, megkövetelem vádlómtól, hogy vádjaival jöjjön személyesen illetékes fórumom elé, ott módot és alkalmat adok neki, hogy vádoljon és védje igazát!

Gyárfás Elemér megütözik azon, hogy mint katolikus ember, mint státusgyűlési képviselő stb. emelem e vádakat. Ne ütközzön meg ezen, mert hisz mindez csak — voltam. Nemcsak státusi, hanem 17 közéleti tisztségemről mondtam le, vonultam vissza, hogy ne zavarjam senkinek köreit. Ez különben nem lényeg. Ha történetesen még ma is státusgyűlési képviselő volnék, még ez esetben is igazságszeretetem kötelezne arra, hogy azt minden szempontra való tekintet nélkül védjem.

Sorrendben azon vádaskodásom következik, hogy Gyárfás bankszindikátusi elnöki hatalmának visszaélésével: a Transylvania Bank szerkeztet. E vádaskodásommal állítólag Gyárfásnak nagy szívességet tettem. Ezt írja, de érzelmei mások.

Gyárfás szerint mult év december havában de audiendum verbum Gyulafehérvárra citálták. Ott szemrehányást kapott, támadták, hogy a Transylvania Bank sérelmére, a Bankszindikátus érdekeit szolgálja. Ha ez megtörténhetett, úgy védekezésénél Gyárfás Elemér megfeledezhetett még november hó 2-iki levelének előmutatásáról. Ha ezt felmutatja, nyomban látták volna, hogy már az első bankszindikátusi segítőlépés megtételénél is írásban merte kérni a Transylvania Bank javára

a Csikszeredai Takarékpénztár függetlenségének feláldozását és még ezenkívül külön koncessziókat is kért.

Nem tudom e kérdésben megérteni az általam nagyrabecsült kanonok uraknak gondolkozását. Gyárfás Elemérnek szemrehányást tesznek olyan dologért, amiért elismeréssel kellene adóznak. Hogyan és mi történhetett, mi homályosíthatta el egy Balázs Ferenc kanonoknak-közismert bölcsességét, igazságszeretét? Igaz, hogy e szemrehányás se fontos és nem lényegét érintő dolog, de mindenesetre igen érdekes és különböző következtetésekre alapul szolgáló tünet.

Egyebekben konstalálom, Gyárfás Elemér nemcsak a kanonoktestület előtt, hanem cikkében is teljesen megfeledezett kérdéses november hó 2-iki leveléről. Emlékeztetének felírásait végett könyvemben ezt leköszöltem. Dacára, hogy könyvemben foglalt „vádaskodásaimról“ cikkeznek, e levél mégis elkerüli figyelmét. Bámulatos, hogy Gyárfás Elemérnek közismert jó memoriája így hagyja cserbe, így mondja fel a szolgáltatott ott és abban a kérdésben, ahol baj van a kréta körül. Minden más lényegtelen jelenségre még évekig visszamenőleg is élénken emlékszik, mint a vízfolyás rohan meséinek elmondásában, leírásában, s viszont egy nagyon fontos, az egész kérdésen vörösfonálként végig vonuló adat, szerinte nem fontos, azt hiába tárják szemei elé — arról nem vesz tudomást. Ezt Gyárfás Elemér és sokan diplomáciának, én pedig más egyének nevezem.

Könyvemben ugyancsak szó szerint leköszöltem a Transylvania Bank f. év április havi igazgatósági jegyzőkönyvét. Ennek 5. ik pontja szerint

köteles a Csikszeredai Takarékpénztár a felszámolást közgyűlésileg elhatározatni.

Dacára, hogy ez adat a legsúlyosabb, a legkompromitálóbb, Gyárfás Elemér elismeri, Ő: „eszközölte ki e feltételeket, személyére való tekintettel sikerült a kölcsön megszavazása“. Köszönöm Gyárfás Elemérnek e beismerését. Ezek szerint állítom, nem én vádolom Ötet, hanem vádolja az Ő bűnös lelkiismerete!

Leszögezem a jövőt illetőleg, Gyárfás Elemér, mint a Transylvania Bank igazgatósági tagja, a minőségben tanusított magatartásáért, közéleti tisztségei címén, így

mint az Erdélyi Bankszindikátus elnöke, mint Csikvármegye szenátora, felelősséggel tartozik és felelősségre is vonandó.

Nem általam, nem az általa javasolt egy zsidó kollega által, hanem a Bankszindikátus, mint

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós. Főter, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

cement, stokaturnád és
kátránypapír
állandóan raktáron.

erkölcsi testület, továbbá az Országos Magyar Párt, mint szintén erkölcsi testület által vonandó felelősségre, s ha e szervek nem teljesítik kötelességüket, nem mernek a hatalmas Gyárfás Elemérrel szemben erős kézzel fellépni, úgy csekélységem fogja a

Bankszindikátust és Magyar Pártot kötelességmulasztásért felelősségre vonni.

Ugy érzem, e nyomdafesték alá vett súlyos szavaim után, már banálítás volna Gyárfás Elemér egyéb meséire is pontonként válaszolni. Hogy április hó 1-én, kinek a felbuztatására és megijesztése végett járt nála négy ur, minő irattári és expedició alatt álló 76 levelet tárt eléjük, minő benyomással távoztak tőle ez urak, minő vádak hangzatosított ellenem április hó 8-án, minő tartalmu leveleket kapott Oméltósága T. Nagy Imre és társaitól április hó 12-iki kelettel, hogyan halálkodtak ez urak: „Oméltóságának lelkes támogatásáért”, minő véleményben vannak ma e támogatás értékét illetőleg, mind nem fontos, lényegét nem érintő mesék — akárcsak a hussal együtt kimért csont: értéktelen járulékok!

Bár lényegét érint és nagyon fontos momentum könyvem azon vádjá, hogy Gyárfás Elemér a Dicsőségmentőben f. év május első napjain megtartott magyarpárti intézőbizottsági ülésen állást foglalt Kispás Lászlónak azon indítványa ellen,

hogy intézetünk országos magyar akció révén mentessék

s bár ezzel is súlyosan megsértette bankszindikátusi elnöki, vármegyei szenátorjelölti kötelezettségeit s jellehet, mosakodó cikkében erről is megfélekedezik, nem fessegetem tovább eme „vádaskodásaimat”, hanem a már felhozottak alapján felkérek Bankszindikátust, Országos Magyar Pártot és közvéleményt: teljesítsék kötelességüket!

Balogh Géza.

HIREK.

— **Mária királynő Szovátán.** Mint minden évben, az idén, Mária királynő pár hetes nyári üdülésre, kedvenc fürdőjére, Szovátára utazott. Őfelségét az egész fürdő közönsége osztatlan meleg ovációban részesítette s a tiszteletére rendezett ünnepélyes fogadtatásokról virágcsokorral árasztották el. A fürdő figyelmes vezetősége mindent megtett, hogy a felséges vendég szovátai tartózkodását minél kellemesebbé tegyék.

— **Intézőbizottsági gyűlés.** Amint lapunk más helyén is megemlékeztünk, a Párt gyergyószentmiklósi intézőbizottsága az ősszel megtartandó országos nagygyűlés előkészületeivel intenzíve foglalkozik s éppen azért állandóan permanensen ülésezik. Legközelebbi gyűlése a párt helyiségében f. hó 5-én, pénteken d. u. 5 órára van összehívva. Az intézőbizottsági tagok figyelmét erre ez uton is felhívjuk.

— **Belügyminiszter városunkban.** F. hó 2-án utazott keresztül városunkon Goga belügyminiszter, aki Mária királynő Őfelsége kíséretében volt Szovátán. A belügyminiszter inkognitóban utazott s a városon keresztül haladtában Cotta Salamon, a járás főszolgabírája Netójan rendőrkapitány társaságában üdvözölte. A pár percig tartó beszélgetés alatt a miniszter élénken érdeklődött a helyi viszonyokról s nem kerülte el figyelmét a tarthatatlan állapotban levő Vasut-utca. Utját tovább folytatta Csikszereda felé.

— **Halálozás.** Strasszer Krisztián gyergyószentmiklósi kalaposmester, hosszas szenvedés után f. hó 1-én este 54 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 3-án, kedden volt az iparostársadalom általános részvéte mellett. Az elhunytat kiterjedt rokonsága gyászolja. Nyugodjon békében.

— **Új ügyvédiroda megnyitása városunkban.** Gyergyói ügyvédtársadalmunk egyedüli fiatal román tagja, dr. Max L. Cămpian augusztus elsejével ügyvédirodáját megnyitotta városunk főterén a 15. szám alatt. Az agilis, mindnyájunk által kedvelt fiatal ügyvéd ezen vállalkozásához szívesen és munkájához a már is megérdemelt jó eredményt kívánjuk annál is inkább, hogy ügyvédi képességét saját érdekében is igénybe véve, egyuttal bizonyosságot tegyünk arról, hogy Gyergyó szintisza magyarsága, akkor, amikor a munkának érdemeitől van szó, soha sem tesz nemzeti kü-

lömbiséget már csak annál is inkább, mert dr. Cămpian a körünkben eddig eltöltött négy év alatt helyes érzékkel, mindig megtalálta azon utat, mellyel a saját fájának szeretete és önértéke érintetlen megtartása mellett értékelni tudta a magyarság kiváló jellemvonásait.

— **Halálozás.** Lőrincz István gyergyószentmiklósi birtokos aug. 1-én, rövid szenvedés után, életének 61-ik évében, elhunyt. Temetése aug. 3-án délelőtt volt.

— **Kassay Imre, városi tanácsos** tizennégy napi utjáról nem rég tért vissza Bukarestből s most ismételtén Bukarestben az erdészeti és belügyi minisztériumokban a városi erdőügyekben járt és jár el eredménnyel. Köztudomásu, hogy ezen minisztériumok, különböző indokból nem hagyták jóvá a városi erdőkitermeléseket s így a város költségvetése és adminisztrációja a legnagyobb nehézségekkel küzdött. Kassaynak sikerült a már elutasított ügyekben kedvezőbb intézkedésekre rábírnai az illetékeseket úgy, hogy utjának eredménye a városnak mintegy 3 és fél millió lei bevételt jelent.

— **Hivatalos fordító és tolmács városunk járásbírója mellett.** Gyergyó közönségének tájékoztatása céljából közöljük, hogy bíróságunk mellett az igazságügyi hatóságok a magyar és német nyelvek részére hivatalos fordítóit és tolmácsait állást szervezett, amelynek hatósági jellege van. Ezen állásra gyergyói társadalmunk egyik fiatal ambiciózus román tagját: dr. Max L. Cămpian helyi ügyvédet nevezte ki, aki a hivatalos esküt a marosvásárhelyi tábla elnökének kezébe már le is tette. Közöljük e hírt annál is inkább, mert a perrendtartás módosításáról szóló és ez időszert is még érvényben lévő törvény értelmében minden nem román nyelven szerkesztett eredeti okiratnak román fordítását úgy a bíróság, mint a többi hatóságok csak akkor vehetik figyelembe, ha ez hiteles tolmács által lett fordítva, vagy legalább is hitelesítve és annak hivatalos pecsétjével ellátva.

— **Súlyos verekedés Remetén.** Gyergyóremetén a múlt vasárnap, a Sáska-féle házban a remetei fiatalság szokásos táncot tartott, ahol 3 legény összeverekedett. A verekedés fő oka az volt, hogy a legények egyik vendéglőben meg részegedtek, ahonnan átmenve a táncterembe kősekkel és bokszerrel egymást súlyosan megsebesítették. Különösen az egyik halálos szurást kapott.

* **Orvosi hír.** Dr. Csiky János sebész-nő orvos kórházi lakásából a Sándory-házba költözött. Rendelje továbbra is a Főtéren marad.

Uránia-mozgó hirei.

Aug. 7. és 8-án, szombaton és vasárnap

Főhadnagy ur a feleségem

szenzációs szalon vígjáték kerül vetítésre. Harry Liedke, ez az isteni humoru gentleman, két órán keresztül feledhetetlen élvezetet nyújt a közönségnek. A békeévek kufár romantikája, a katonai élet pazar kedélyessége, a nők iránti lovagias hódolat, mindez valami aranyos derűvel át meg átszöve s mindezekhez a rendezés tökéletessége s a mesészövés bája.

Ilyen zsánerű film még nem pergett le a vásznon.

Augusztus 10-től 13-áig

Jolanda

2 részes filmet játsza a filmszínház. I. rész kedden és szerdán, II. rész csütörtökön és pénteken.

Hatalmas monumentális dráma a középkori lovagi életből. Burgundia várkastélya, Franciaország királyi pompája szolgálnak háttérül annak a szerelmi históriának, mely egy kőbor lovag és Burgundia hercegnője között szövődik.

Várakat ostromolnak, hadseregeket mozditanak egymás ellen, halálos párviadalt vívnak egy asszony mosolyáért. És mindezek fölött és mindezek segélyével győz az igaz szerelem, mely mindenkor a legnagyobb hatalom volt, van és lesz a földön.

Jön: A császár ajándéka. Az erdők királya.

A bánatos utca. Quo vadis.

* A fenyesleveleivel bíró Gyergyószentmiklóson

Csik megyében az Irgalmas Nővérek vezetése alatt álló Fogarassy nőnevelő intézetben belakókat is felvesznek. Az intézetben óvoda, elemi és polgári iskola továbbá varrósiskola van. Utóbbiban a fehérnemű-felsőruhavarrásban, szabásban, fehér himzésben és mindenféle kézimunkában 2 év alatt képezik ki teljesen a 14 évnél idősebb leánykakat. Ezen idő alatt a német és francia nyelvben, továbbá festésben nyernek képzést. Bármilyen zenét is tanulhatnak külön díjazás mellett. Prospektust készséggel küld az intézet Igazgatósa.

* **Aki gyermekeit francia német és angol nyelvben akarja kiképezni, az adja be a Satu Mareban működő (Szatmár) Románia, Irgalmas Nővérek továbbképző intézetében.** Az I. II. osztályban francia és német a tanítási nyelv, a III. osztályban hozzájön az angol. Francia nyelven tanulják a nyelvtant, irodalmat, földrajzt, történelmet, művelődéstörténetet, könyvvitelt; rajzban és kézimunkában is nyernek kiképzést. A zene külön díjazás alá esik. Évi tandíj 5200 lei. A belakók részére tájékoztatást küld az előjáróság. (Bélyeg ellenértékét mellékelni kell.)

* **Négy középiskolát végzett fiu tanulónak felvétetik: Székely Testvérek, Ditró, vas és fűszer üzletébe.**

I. KAHAN

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv és papirkereskedés

GHEORGHENI

Professzor dr. Páter-féle

Köhögés elleni tea

rövid idő alatt gyógyulást hoz köhögés, rekedtség és a légzőszervek egyéb hurutos megbetegedéseinél. Használja ezen kiváló gyógyteát minden kezdődő hűlésnél, így a jövőben a hűléseknek kinzó mellékjelenségeitől megszabadul. Prof. dr. Páter köhögés elleni teája teljesen ártalmatlan és bármily mennyiségben élvezhető. — **Mindazoknak, kik könnyen meghűlnek,** a Prof. dr. Páter-féle számarköhögés-, tüdő-, köszvény- és rheuma-, izadás elleni- és izzasztó-teái nélkülözhetetlen és megbecsülhetetlen értékűek.

A Prof. dr. Páter-féle gyógyteák tekercs- és dobozosomagolásban vannak forgalomban, — csak rövidebb szükségletnél vegye a kis tekercsomagolást, a hosszabb használatnál mint előnyösebb, a dobozosomagolás ajánlatos (3¹/₂-szeres tartalom 20%-os ármegtakarítás)

A professzor dr. Páter teák valamennyi gyógyszerárban és drogueriában kaphatók. Ha beszerzése nehézségekbe ütközne, úgy forduljanak leiratunkhoz:

Csillag gyógyszerár

Braşov, Hosszu-utca 14.

Kérjenek ingyen ismertető-könyvecskét.

Vezérképviselő: AMPHORA R. T., Braşov.

A kezek, lábak és a hónalj

erős és kellemetlen izzadása ellen a

RAPIDOL

izzadság elleni szer azonnal használ.

Egy üveg ára 45— lej.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Postán szállítja utánvétellel, díjmentesen
(1 üveg ára 50— lej, 2 üveg 90— lej, 3 üveg 130— lej.)

Farmax Braşov,
Postafiók 53.

Vezérképviselőt:

AMPHORA R. T. Brassó.

GAZDÁK ROVATA.

Rovatvezető: Kertész Béla.

A községi legelők bevetése takarmánynövényekkel.

A községi legelők kezelésére vonatkozó törvény 41—53. szakaszai intézkednek a községi legelők egyes részeinek takarmánynövénytermelés céljából való felhasználása és bevetése tekintetében.

Ha a községi legelő terjedelme és alkalmas volta megengedi, annak bizonyos hányada a legelőhöz jogosult lakosság között a marhalelétszám arányában felosztandó hivatalból a községi bíró és az állandó községi tanács által a vármegyei gazdasági felügyelőség rendelkezése szerint. A lakosság köteles az ilyen módon részre jutott területet üzemterv szerint takarmánynövények termesztésére felhasználni. A törvény a takarmánynövények termesztésére szánt terület nagyságát 1 holdban állapítja meg egy nagy marhát véve alapul.

A lótarásra kötelezett esendőrségnek, agronomoknak és más állami, megyei, vagy községi tisztviselőknél joguk van a községi legelő területéből a lakosság részére megállapított árért lovaként 1 holdat bárbe venni takarmánynövény termesztés céljára.

A termelői növények féleségei a gazdasági felügyelőség által állapítottak meg az üzemtervben, s mindazok, akik az üzemtervtől eltérő növényeket termelnek, kizártnak a legelők használatából mindenféle kártérítés nélkül s az általuk termelt növények a község által értékesítettnek.

A takarmánynövények termesztésére fenntartott legelőterületek bérletére vonatkozó szerződések az egy éves növényeknél egy évre, a több éves takarmánynövényeknél több évre kötnek meg egyidőben a legeltetésre vonatkozó szerződésekkel.

A takarmánynövénytermelés céljából a legelőgazgatóság kötelezheti a községet bizonyos speciális növények termesztésére a költségvetésben e célra felvett alapok terhére, ugyancsak kötelezheti a községet, ha a szükség úgy kívánja, csemetékért létesítésre és a kopár legelőterületek befásítása végett.

A község által termelt takarmánynövény-magvak a lakosságnak a legelőgazgatóság által megállapított árban adatkak el.

A községi apaállattenyésztés céljaira létesített területek (loturi zootechnice) a községek által házilag művelendők meg a gazdasági felügyelőség felügyelete mellett.

Azok a községek, amelyeknek apaállatai részére nem létesítettek ilyen területek, részükre a gazdasági felügyelőség a községi legelők területéből ezen célra alkalmas részeket jelöl ki, amelyek a község által házilag művelendők meg az apaállatok részére szükséges takarmánynövények termesztés céljából. Ezen terület nagysága 1—3 hektar között váltokozhat egy apaállat részére.

A községi legelők kezelését és a legelőkre vonatkozó költségvetés megismerését a községi képviselőtestület hatáskörébe utalja s arra meglehetősen kötelezettségeket ró, amelyeket a jövő számban fogunk ismertetni.

Kiadó lapfajlagos: Puskás J. István.

Minden cikkért írója felel.

Hirdessen a Gyergyói Ujságban

* **Petroleum és benzintelep városunkban.**
Örömmel vettük a hírt, mely szerint városunkban-agilitásáról ismert Jancsó és Miklós cég a vasút mellett egy petroleum- és benzintelep létesít még e hó folyamán. Nagy előnye lesz ez ugy városunk, mint a vidék fogyasztóinak, de különösen a cséplőgéptulajdonosoknak a közelgő cséplési időnyre, kiknél az örökös benzinmizéria egy csapással megszűnik.

* **Eladó 1 drb. tizedes mérleg 1000 kg. teherbírással a legjobb karban, 1 drb. Eszterházy homokfutó kocsi, teljesen új. Értekezni a kiadóban.**

No. 151—1926. port.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul portărel aduc la cunoştinţa publică în senzul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare s. a. sub No. curent 1—11 marfur de comerciant şi alt care în urma decisiului Nr. 12682—2 din anul 1925 al judecătorei de ocol din Arad s'au executat în Gheorgheni în favo- rului executorului „Flora”-fabr. de rum şi liquor repr. prin avocat Dr. Fejér Mihály împotriva executorului locuitor din Gheorgheni pentru încasarea capitalului de 7177 Lei şi acces prin execuţie de acoperire şi cari s'au preţuit în 22010 Lei se vor vinde prin licitaţie publică.

Pentru efectuarea acestei licitaţiuni, pe baza decisiului Nr. G. 471—1926 al judecătorei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe 21 August anul 1926 la ora 3 p. m. în Gheorgheni str. Ferdinand şi toţi cari au voie de a cumpăra, sunt invitaţi prin această edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii LX. din 1881 §. 107. şi 108. celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata şi în caz necesar şi sub preţul de strigare.

Prenziunea care e de încasat face 7177 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 18 Septembrie 1925 iar spesele până acum staverite de 1530 Lei

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost executate şi de alţii şi acestia şi ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favo- rului acestora în senzul articolului LXI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 11 Iulie 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Nr. 244—1926. port.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul portărel aduc la cunoştinţa publică în senzul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare s. a. 3 care de fân, 2 clae de secară, 1 caruţe, 2 cai, 2 car de lemn de fag, 2 care de otavă, 2 car de paie de orz, 30 miete de secară, 1 plug, 1 sanie, 1 stinjin de lemn de foc din fag, care în urma decisiului Nr. 2050/2 din anul 1925 al judecătorei de ocol Gheorgheni s'au executat în Suseni în favo- rului executorului Ambrus Petru repr. prin avocat dr. László Dezső împotriva executorilor locuitori din Suseni pentru încasarea capitalului de 5000 lei şi acces prin execuţie de acoperire şi cari s'au preţuit în 26700 Lei se vor vinde prin licitaţie publică.

Pentru efectuarea acestei licitaţiuni pe baza decisiului Nr. G. 5073—1925 al judecătorei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe ziua 21 August anul 1926 la ora 9 p. m. în Suseni şi toţi cari au voie de a cumpăra, sunt invitaţi prin acea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL. din 1881 § 107 şi 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata şi în caz necesar şi sub preţul de strigare.

Prenziunea care e de încasat, face 5000 Lei capital, dobânzile cu 6% socotind din 24 Maiu 1925, iar spesele până acum stabilite de 3566 Lei.

Intrucât mobilele care ajung la licitaţie ar fi fost executate şi de alţii şi acestia şi ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favo- rului acestora în senzul art. LXI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 26 Iulie 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

A leguabb felvételekben készült

gyilkostói képes- lapok és albumok

Kahan és Patria könyvkereskedésekben kaphatók.

Nr. 246—1926 port.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul portărel aduc la cunoştinţa publică în senzul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare s. a. : mobile de case şi lepedei de cosut care în urma decisiului Nr. 2199 din anul 1925 al judecătorei de Ocol urbana Gheorgheni s'au executat în Valea Strâmba în favo- rului executorului Vad. lui Antal Alajos şi fiul repr. prin avocat dr. László Dezső împotriva executorilor locuitori din Valea-Strâmba pentru încasarea capitalului de 1430 Lei şi acces prin execuţie de acoperire şi cari s'au preţuit în 3800 Lei se vor vinde prin licitaţie publică.

Pentru efectuarea acestei licitaţiuni, pe baza decisiului Nr. G. 5445—1925 al judecătorei de Ocol Gheorgheni, se fixează termenul pe 10 August anul 1926 la orele 9 p. m. Valea-Strâmba str. din Sus şi toţi cari au voie de a cumpăra sunt invitaţi prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii LX. din 1881 §. 107 şi 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata şi în caz necesar şi sub preţul de strigare.

Prenziunea care e de încasat, face 1430 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 2 Aprilie 1925 iar spesele până acum staverite de 1126 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost executate şi de alţii şi acestia şi ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favo- rului acestora în senzul articolului LXI. din 1908 § 20.

Dat în Gheorgheni, la 23 Iulie 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. kö- zönség szives tudomására hoz- ni, miszerint a Sándory-féle házban feantar- tott üzletemet a Városház utca 5. szám alá helyeztem át. Raktáron tartok kitűnő minőségű ETERNIT PALÁT, BOHN-féle zsombolyai cserepet.

**Varrógépeket leguabb gyárt-
mányakból.
Kerékpárokat, gram-
mofont és min-
dennemű hangszert
csillár árut**

és minden ezen cikkekkel összefüggő alkatré-
szeket,ugymint:

olajat, tűt, himzőselymet stb.

Elvállalom mindezen cikkek javítását és ezen célra egy kitűnő szakembert tartok. Nevezett árukat kedvezményes részletfizetésre is kiadom.

Tizenöt év óta élvezett szives pártfogásukat továbbra is esedezve, vagyok kiváló tisztelettel

Engel Jeremiás

Ha jó és olcsó szeszt akar, keresse fel a

Halász szeszgyáraktárát,

hol első minőségű szeszt olcsóbb áron vásárolhat.